

Załącznik nr 3 do wniosku o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego

Dr Anna Umińska-Woroniecka
Zakład Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa
Instytut Studiów Międzynarodowych i Bezpieczeństwa
Wydział Nauk Społecznych
Uniwersytet Wrocławski

Autoreferat przedstawiający dorobek i osiągnięcia naukowe

1. Imię i nazwisko

Anna Umińska –Woroniecka

2. Posiadane dyplomy i stopnie naukowe

- Stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce nadany uchwałą Rady Instytutu Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 23 czerwca 2006 roku na podstawie rozprawy doktorskiej pod tytułem: *Realizacja funkcji konsularnych przez polskie służby dyplomatyczne i konsularne na terytorium Federacji Rosyjskiej w latach 1992 – 2004*, napisanej pod kierunkiem prof. dra hab. Mariana S. Wolańskiego. Recenzentami dysertacji byli prof. dr hab. Eugeniusz Zieliński oraz prof. dr hab. Zdzisław Winnicki.
- Tytuł zawodowy magistra uzyskany 21 czerwca 2002 roku zaświadczący o ukończeniu z wynikiem bardzo dobrym pięcioletnich stacjonarnych studiów magisterskich na kierunku administracja publiczna (1997 – 2002) na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Dyplom ukończenia studiów uzyskałam na podstawie przedłożonej pracy magisterskiej pod tytułem: *Etyka*

zawodowa Służby Cywilnej. Promotorem pracy był prof. dr hab. Adam Błaś, recenzentem prof. dr hab. Jan Jeżewski.

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych oraz/lub artystycznych

- Od 1 października 2006 r., Instytut Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego, stanowisko: adiunkt
- Od maja 2020 r., Pracownia Badań nad Dyplomacją Publiczną w Instytucie Studiów Międzynarodowych: współpracownik
- Od października 2002 do lipca 2013 r., Wyższa Szkoła Służb Publicznych Asesor we Wrocławiu, stanowisko: wykładowca
- Od września 2014 do stycznia 2015 r., Oxford University, Department of Political Sciences, stanowisko: *visiting fellow*
- Od 2012 r. prowadzę zajęcia dla Aplikantów Radcowskich w Okręgowej Izbie Radców Prawnych we Wrocławiu, stanowisko: wykładowca
- Od lutego 2016 do września 2016 r. urlop naukowy
- Od września 2007 do stycznia 2008 r. urlop macierzyński

4. Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach naukowych i tytule w zakresie sztuki jako osiągnięcie stanowiące podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego wskazuję monografię:

Zagraniczna polityka kulturalna Czech, Polski, Słowacji i Węgier po 1989 roku, Dom wydawniczy Elipsa Warszawa 2022, 319 s. ISBN 978-83-8017-434-4

Recenzenci wydawniczy:

Prof. dr hab. Edward Marian Halizak, Uniwersytet Warszawski,

Dr hab. Anna Szczepańska, prof. Uniwersytetu Szczecińskiego.

4.1. Wprowadzenie

Wybór tematu podyktowany jest wieloletnim namysłem badawczym nad znaczeniem kultury w strategiach polityki zagranicznej państw i wynika z zainteresowań naukowych lokujących się w dyscyplinie stosunki międzynarodowe.

Celem wskazanego osiągnięcia - monografii pt. *Zagraniczna polityka kulturalna Czech, Polski, Słowacji i Węgier po 1989 roku*, była kompleksowa analiza znaczenia kultury w kształtowanej i realizowanej przez państwa strategii polityki zagranicznej. Problematyka ta była przedmiotem moich badań poświęconych teoretycznym i praktycznym aspektom zagranicznej polityki kulturalnej, dyplomacji kulturalnej oraz studiom nad polityką zagraniczną. Wyniki badań zostały opublikowane w monografiach, artykułach naukowych w czasopiśmie i rozdziałach w pracach zbiorowych, stanowiących mój znaczący wkład w rozwój dyscypliny stosunki międzynarodowe.

4.2. Określenie problemu badawczego

W polu badawczym, w którym analizie poddawany jest wymiar kulturowy w strategiach polityki zagranicznej znajdują się studia nad: zagraniczną polityką kulturalną, dyplomacją kulturalną, a także dyplomacją publiczną. Kultura w tym obszarze badań może być rozpoznana jako zasób i narzędzie siły (miękkiej), albo, jak proponuje Valerie Hudson, narzędzie wpływu¹. Państwa implementując kulturę w strategię polityki zagranicznej kształtują swój wizerunek. Takie ujęcie kultury odpowiada propozycji brytyjskiego badacza Christophera Hilla², który opracował model wzajemnych powiązań między zasobami, zdolnościami (wykorzystania zasobów) oraz instrumentami polityki zagranicznej. Badacz wskazuje na współistnienie i równoczesne posługiwanie się zasobami różnego typu w działaniach zewnętrznych państwa. Oznacza to, że dokonując wyboru strategii, państwo może korzystać z arsenału dostępnych mu zasobów oraz dostosowanych do nich instrumentów, które znajdują się na kontinuum potęgi państwa (od twardej do miękkiej).

W monografii analiza ukierunkowana jest na rozwiązanie problemu badawczego: dlaczego i w jaki sposób państwa włączają w strategię polityki zagranicznej wymiar kulturowy. Istotą tak ujętego problemu badawczego jest próba rozstrzygnięcia funkcji kultury w działaniach zewnętrznych państw. Innymi słowy proces badawczy zmierza do ustalenia, czy zagraniczna polityka kulturalna analizowanych państw jest składnikiem ich polityki zagranicznej, służącym tym samym celom głównym, a jednocześnie realizującym je, a nawet kreującym, czy też kultura stanowi jedynie środek – instrument polityki zagranicznej. W prowadzonych badaniach przyjął państwowo-centriczną perspektywę, czyniąc z

¹ V. Hudson, *Foreign Policy Analysis, Classic and Contemporary Theory*, wyd. II, Plymouth 2014, s. 120.

² Ch. Hill, *The Changing Politics of Foreign Policy*, New York 2003, s. 137–139.

przedmiotu analizy proces konstruowania i realizacji zagranicznej polityki kulturalnej, z uwzględnieniem instrumentów tej polityki, w tym środków konstytuujących dyplomację kulturalną.

Przyjętą strategią badawczą oparłam na studiach przypadków. Analizie poddano strategię: polityki kulturalnej, polityki zagranicznej, zagranicznej polityki kulturalnej czterech państw: Republiki Czeskiej, Republiki Słowackiej, Republiki Węgierskiej (od 2012 Węgier) i Rzeczypospolitej Polskiej. Wzięłam również pod uwagę ich działalność na forum organizacji międzynarodowych i w relacjach dwustronnych oraz przyjęte przez te państwa zobowiązania prawnomiędzynarodowe w dziedzinie kultury.

Za wyborem wskazanych państw przemawiają ich właściwości: są to państwa małe i średnie, które przechodząc transformację ustrojową dołączyły do Unii Europejskiej, włączały w strategię polityk zagranicznych wymiar kulturowy. Ich pozycja, w tym pozycja kulturowa jest implikowana położeniem międzynarodowym, także w kontekście położenia geograficznego względem dwóch mocarstw: Rosji i Niemiec. Z uwagi na sąsiedztwo lub bliskość geograficzną: Czechy, Polska, Słowacja i Węgry mogą intensyfikować wzajemne relacje, w tym relacje kulturowe. Z tych samych powodów pozostają stroną porozumień oraz członkiem organizacji o zasięgu regionalnym i międzynarodowym, co może predysponować do pogłębiania współpracy w płaszczyźnie dwu-, i wielostronnej.

Jednocześnie położenie analizowanych państw nie niweluje różnic występujących między nimi, zarówno w zakresie potencjału kulturowego, jak i preferencji, motywów, potrzeb, modeli zagranicznej polityki kulturalnej, jej celów, a wreszcie środków.

Dla prowadzonego wywodu przyjęłam definicję operacyjną zagranicznej polityki kulturalnej, przez którą rozumiem **dynamiczny proces kształtowania i realizacji celów państwa, na podstawie jego potrzeb, motywacji i wartości z wykorzystaniem zasobów kultury. Tym samym przyjęłam, że podmiotem zagranicznej polityki kulturalnej są państwa. A dalej, że jest to aktywność, która skierowana jest na zewnątrz: wobec państw i innych uczestników stosunków międzynarodowych.** Uznanie państw za głównych kreatorów strategii zagranicznej polityki kulturalnej, nie wyłącza z udziału w procesie jej kształtowania i realizacji podmiotów niepaństwowych np. organizacji pozarządowych, w tym instytucji kulturalnych, środowisk artystycznych, mediów, związków wyznaniowych. Uczestnicząc w procesach decyzyjnych, dotyczących założeń i kierunków zagranicznej

polityki kulturalnej mogą wpływać na kształt tej polityki, jakkolwiek ich aktywność w tym obszarze wynika z ukierunkowanych działań aktorów państwowych.

Istotne dla podjętej problematyki było wskazanie istoty i dyferencji między kategoriami analitycznymi: zagranicznej polityki kulturalnej, dyplomacji kulturalnej, stosunkami kulturalnymi i pojawiającą się w ostatnich dekadach w coraz szerszym zakresie znaczeniowym - dyplomacją publiczną. W kontekście badań nad dyplomacją kulturalną, realizowanych w okresie kilkunastu lat mogę zaznaczyć, że moje podejście do tej kategorii analitycznej ewoluowało. Proliferacja kategorii dyplomacji kulturalnej obecna w literaturze stosunków międzynarodowych wynika ze zmian dokonujących się w systemie międzynarodowym za sprawą wzrostu aktywności podmiotów transnarodowych, będących ważnym elementem podmiotowej struktury środowiska międzynarodowego. Ich istnienie i funkcjonowanie obok państw, jest elementem procesu bifurkacji - trwałą tendencją ewolucji środowiska międzynarodowego. Różnicowanie ujęć dyplomacji, w tym dyplomacji kulturalnej, wiązało się również ze zmianami projekcji siły we współczesnych stosunkach międzynarodowych. Równie istotne dla tego zróżnicowania było natężenie procesów globalizacji i zdynamizowanie procesów komunikacji, co wymagało odpowiedzi (reakcji) państw na zachodzące w środowisku międzynarodowym zmiany. Rezonowało to również na próby teoretycznego uchwycenia istoty tej kategorii w prowadzonych przeze mnie badaniach: od studiów nad dyplomacją, poprzez (neo)liberalną szkołę stosunków międzynarodowych, konstruktywizmu (w jego konwencjonalnej wersji) do zastosowanego w monografii zestawienia założeń realizmu neoklasycznego z konceptem miękkiej siły oraz częściowej analizie procesów decyzyjnych w konstruowaniu i realizacji zagranicznej polityki kulturalnej.

Prowadzony wywód oparto na założeniu, zgodnie z którym zagraniczna polityka kulturalna jest jednym z komponentów polityki zagranicznej państwa. To oznacza, że w badaniu jej istoty, uwarunkowań i środków istnieje możliwość zastosowania podejść lokowanych w ramach studiów nad polityką zagraniczną. Tym samym wyjaśnienie, rozumienie i opis zagranicznej polityki kulturalnej, mogą być prowadzone z zastosowaniem jednego z poziomów analizy.

Poziomy analizy to użyteczne narzędzie analityczne w badaniach stosunków międzynarodowych, które pojawiło się w pracach naukowych lat 50. i 60. ub. wieku. Klasyczny podział obejmuje trzy poziomy analizy: poziom jednostkowego decydenta, poziom państwa narodowego i poziom systemu międzynarodowego.

J. David Singer, jeden z protagonistów tego narzędzia, wskazywał na wiązaną z metodologicznym wyborem dychotomię poziomów analizy: państwa narodowego i środowiska międzynarodowego³. Nie przyjął natomiast autonomiczności poziomu jednostki, podkreślając, że namysł nad percepcją człowieka i jej uwarunkowaniami może napotykać „obiektywne trudności”. Postulował, by potraktować badania nad siłą sprawczą jednostki jako komponent analizy na poziomie państwa.

W literaturze przedmiotu pojawiły się również propozycje, by wyodrębnić kolejne obok państwa i systemu poziomy analizy np. regionu (subsystemu), przestrzeni transnarodowej⁴.

Natomiast zgodnie z propozycją Margaret Hermann, analiza polityki zagranicznej może być prowadzona na poziomie jednostkowego decydenta, grupy decyzyjnej oraz wielu grup. Jej zdaniem analiza na poziomie jednostki ludzkiej, obok pozostałych poziomów⁵, odgrywa kluczowe znaczenie w badaniu procesów podejmowania decyzji w polityce zagranicznej państwa.

Wybór poziomu analizy wiąże się z dylematem zaaplikowania najbardziej adekwatnej perspektywy badawczej stosownie do przedmiotu badań. W przyjętej w monografii strategii badawczej wykorzystano możliwości analizy na poziomie państwa, z zastosowaniem studiów przypadków, lokowanych w ramach tzw. teorii ogólnej polityki zagranicznej.

4.3. Stan badań, pytania badawcze, hipotezy, metodologia

Zagraniczna polityka kulturalna wybranych państw jest przedmiotem niewielu opracowań, Problematykę zagranicznej polityki kulturalnej Republiki Francuskiej podejmowali Stanisław Parzymies, Karolina Helnarska, polityka kulturalna Niemiec to przedmiot naukowego zainteresowania Rafała Ulatowskiego oraz badaczy Instytutu Zachodniego, w tym Marii Wagińskiej-Marzec. Natomiast zagraniczna polityka kulturalna Czech, Polski Słowacji i Węgier nie była dotąd przedmiotem pogłębionych studiów. Uwzględniając zebrane materiały źródłowe oraz literaturę, dotyczącą mechanizmów i środków jej realizacji, za kluczowe dla podjętego problemu badawczego uznałam ustalenie odpowiedzi na pytania,

³ J. D. Singer, *The Level-of-Analysis Problem in International Relations*, „World Politics”, Vol. 14, No. 1, The International System: Theoretical Essays (Oct., 1961), s. 77-92.

⁴ M. Pietraś, *Przestrzeń transnarodowa jako poziom analizy w nauce o stosunkach międzynarodowych*, [w:] *Poziomy analizy stosunków międzynarodowych*, red. E. Haliżak, M. Pietraś, tom 1, wyd. Rambler, Warszawa 2013, s. 93-97.

⁵ M. Hermann, *How decision units shape foreign policy: A theoretical framework*, „International Studies Review” 2001, t. 3, nr 2, s. 48.

1. Jakie cele zostały postawione przed zagraniczną polityką kulturalną kształtowaną przez Czechy, Słowację, Polskę i Węgry? Teleologiczny charakter działań państwa wiąże się również z ustaleniem hierarchii celów.
2. Jakie mechanizmy i środki zostały wykorzystywane przez państwa, a dokładnie rządy tych państw, w kształtowanej i realizowanej zagranicznej polityce kulturalnej?
3. W jaki sposób nabywanie przez rządy państw zdolności do transponowania zasobów kulturowych miało swoje przełożenie na rodzaj i zasięg stosowanych przez nie instrumentów zagranicznej polityki kulturalnej?

Polityka zagraniczna jest częścią, komponentem ogólnej aktywności politycznej podejmowanej przez państwo, która jakkolwiek jest kształtowana w jego systemie wewnątrzpaństwowym, jest realizowana w środowisku międzynarodowym. Podstawowym wyznacznikiem polityki zagranicznej będzie kategoria interesu narodowego. Wyznaczenie koherentnych z interesem narodowym celów polityki zagranicznej umożliwia i warunkuje proces konstruowania koncepcji polityki zagranicznej, ta z kolei winna stanowić podstawę do tworzenia konkretnych strategii operacyjnych (na przykład strategii bezpieczeństwa, zagranicznej polityki kulturalnej) zawierających jasne rekomendacje rozmaitych działań. Działania natomiast podejmowane są zgodnie z określoną metodyką, rozumianą jako sposób posługiwania się przez państwo środkami pozostającymi w jego dyspozycji, podczas gdy środki te, to wszystkie zasoby i instrumenty wykorzystywane do osiągnięcia celu polityki zagranicznej. Stąd równie istotna była próba wskazania mechanizmów i środków wykorzystywanych przez państwa w kształtowanej i realizowanej strategii zagranicznej polityki kulturalnej.

Próba ustalenia czy nabywanie przez rządy państw zdolności do transponowania zasobów kulturowych ma swoje przełożenie na rodzaj i zasięg stosowanych przez nie instrumentów zagranicznej polityki kulturalnej. W tym ujęciu kształtowanie i realizacja zagranicznej polityki kulturalnej państwa jest wyrazem przyjętej przez rząd strategii wydobywania zasobów niematerialnych w procesie realizacji potrzeb państwa. W przypadku państw małych i średnich zdolność „wydobywania” zasobów może mieć kluczowe znaczenie dla rezultatów i skuteczności zagranicznej polityki kulturalnej. Zdolność jest tu rozpoznana jako gotowość, skłonność, sprawność i możliwość robienia czegoś, umiejętność zrobienia czegoś. Zdolność wiąże się z działaniami podejmowanymi intencjonalnie dla zmiany lub utrzymania danego stanu rzeczy. Inaczej istotą tak pojmowanych działań państwa jest ich teleologiczny charakter

– nakierowanie na osiągnięcie określonych rezultatów. Czynniki kulturowe w strategiach działań zewnętrznych występują we współkształtowanych przez państwo dwu- i wielostronnych stosunkach kulturalnych, w zagranicznej polityce kulturalnej, dopełniając obok wymiaru politycznego i ekonomicznego całości kształt polityki zagranicznej państwa.

W toku przeprowadzonego w pracy wywodu podjęto próbę weryfikacji następujących hipotez:

1. Główną hipotezę stanowi konstatacja, że Czechy, Polska, Słowacja i Węgry kształtują i realizują zagraniczną politykę kulturalną, w sposób zgodny z własnymi interesami, które odzwierciedlają potrzeby współzależności, współzycia, współpracy i współzawodnictwa. Odpowiada temu spełnianie przez wymienione państwa roli nie tylko generatora działań, ale także aktywnego kreatora i regulatora oddziaływań kulturowych, zarówno w relacjach dwustronnych, jak również poprzez udział w organizacjach międzynarodowych.
2. Po drugie, dynamika działań w ramach kształtowania i realizacji zagranicznej polityki kulturalnej jest warunkowana czynnikami o charakterze wewnętrznym oraz czynnikami zewnętrznymi. Czynniki determinujące tę dynamikę można upatrywać w zmiennych poziomach systemu np. w rozpadzie dwubiegunowego porządku, procesach integracji europejskiej; dyfuzji kulturowej, globalizacji oraz instytucjonalizacji stosunków kulturalnych. Wśród uwarunkowań wewnętrznych, ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań subiektywnych, istotne znaczenie odgrywa nabywanie zdolności w transponowaniu zasobów dla kształtowania pozycji państwa, percepcję zasobów państwa przez decydentów politycznych, założenia krajowych polityk kulturalnych, decentralizację zadań, finansowanie sektora kultury. Zmiana w dynamice działań nie oznacza ewolucji, której istotą jest stały rozwój, ale jest rozpoznana jako proces, w którym występują etapy postępu, ale i regresu, oraz okresy przyspieszeń, ale i spowolnień.
3. Po trzecie, Czechy, Polska, Słowacja i Węgry aktywnie kształtują zjawiska i procesy wchodzące w zakres oddziaływań kulturowych, tworząc także ramy dla oddziaływań innych podmiotów. W tym przypadku chodzi o podmioty pozarządowe, media, ale również jednostki samorządu terytorialnego, regiony i miasta. Pomimo stałego poszerzania form i płaszczyzn współpracy, zarówno w wymiarze dwustronnym, jak i

wielostronnym, w ramach realizowanych zagranicznych polityk kulturalnych czterech państw obecne są przejawy rywalizacji.

4. Po czwarte, wskazane państwa intensyfikują swoją aktywność w zakresie konstruowania i realizacji zagranicznej polityki kulturalnej stosownie do pojawiających się potrzeb w zakresie kształtowania wizerunku państwa. Zgodnie z pojawiającą się w literaturze przedmiotu supozycją, można wskazywać na zbieżność dwóch kategorii: roli (wybranej i deklarowanej) państwa i wizerunku, który może występować jako własny i zewnętrzny, pożądanym i rzeczywisty. Dla kształtowania roli międzynarodowej istotne znaczenie ma postrzeganie państwa przez innych aktorów międzynarodowych. W prowadzonym wywodzie za istotną przyjęto rolę wybraną i deklarowaną.

Ramy czasowe rozważań tworzą lata 1989 – 2016. Cezura początkowa to rozpoczęcie przemian ustrojowych państw Europy Środkowej i Wschodniej oraz zmiana priorytetów polityki zagranicznej wskazanych państw, w tym również zagranicznej i krajowej polityki kulturalnej. Za symboliczne zamknięcie analizy uznałam rok 2016, w którym Słowacja jako ostatnia z czwórki państw, sprawowała półroczne przewodnictwo w Radzie Unii Europejskiej. Polska, Czechy, Węgry i Słowacja przejmowały obowiązki prezydencji, poprzedzone wielomiesięcznym okresem przygotowań oraz mobilizacji narodowych instytucji i organów. Prezydencja traktowana jest jako swoisty „egzamin dojrzałości” nowych członków UE.

Z uwagi na podjęte zagadnienie za optymalne pod kątem zamierzeń badawczych uznano wykorzystanie podejścia dającego szansę na dostrzeżenie, wyjaśnienie i zrozumienie zjawisk, które z jednej strony łączą komponenty dotychczas dobrze znane (np. badanie procesów decyzyjnych w polityce zagranicznej) z elementami nowymi (np. wpływ percepcji posiadanych zasobów przez decydentów na kształt strategii zagranicznej polityki kulturalnej państwa). Mając na uwadze cel i przedmiot badań, wiodącą konstrukcją analityczną w podjętych badaniach było zestawienie założeń realizmu neoklasycznego w badaniu polityki zagranicznej państw z wielokrotnie modyfikowanym konceptem miękkiej siły przy zastosowaniu analizy procesu decyzyjnego w polityce zagranicznej. Argumentem przemawiającym za włączeniem realizmu neoklasycznego, a dokładnie jego europejskiego wariantu w badania nad zagraniczną polityką kulturalną państw są jego możliwości eksplanacyjne. Realizm neoklasyczny stawia za cel wyjaśnianie polityki zagranicznej państw, z jednoczesnym założeniem, że celem państwa jest maksymalizacja wpływu (w tym wpływu

kulturowego). Jak podkreśla Fareed Zakaria⁶, posiadane zasoby nie zawsze decydują o potędze państwa. Zgodnie z jego propozycją, wprowadzającą dychotomię potęgi państwa i społeczeństwa, dopiero zdobycie umiejętności transponowania potęgi przez rządzących może przełożyć się na potęgę państwa. Decydenci polityczni (rządy państw) nabywają tę zdolność w ramach procesów modernizacji i ekstrakcji, która w literaturze funkcjonuje również pod pojęciem „ukierunkowania”. Jednocześnie, bez posiadania zasobów nie jest możliwa maksymalizacja wpływu. Przejawem tak pojmowanej zdolności jest adekwatność wykorzystywanych przez państwo instrumentów i metod do zakładanych celów, stosownie do znajdujących się w jego dyspozycji zasobów (materialnych i niematerialnych). Innowacyjnością tego podejścia jest dostrzeżenie znaczenia czynników niematerialnych, nie tracąc przy tym z oczu kluczowego dla realizmu i badań nad polityką zagraniczną państwa założenia o prymacie interesu narodowego, który jednocześnie wypełnia przesłanki kryterium porządkującego dla tego podejścia teoretycznego.

Istotną rolę w wyborze perspektywy teoretycznej oraz przyjętej w analizie zagranicznej polityki kulturalnej strategii badawczej odegrał mój udział w projektach międzynarodowych i krajowych, w tym:

1. Staż naukowy zrealizowany od września 2014 r. do stycznia 2015 r., w University of Oxford, Department of Politics and International Relations, Department Visiting Research Fellow, St. Antony's College.

W trakcie pobytu brałam udział w seminariach i wykładach odbywających się w St. Antony's College. W ramach stażu wzięłam udział w wydarzeniach organizowanych przez Departament Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych oraz St. Anthony's College.

Przeprowadziłam również kwerendę w Bibliotece Bodlejańskiej, uzyskując szeroki dostęp do publikacji i materiałów w zakresie studiów nad polityką zagraniczną oraz dyplomacją, a także studiów nad przywództwem, w kontekście analizy procesów decyzyjnych polityki zagranicznej Wielkiej Brytanii.

Dofinansowanie pobytu uzyskałam w procedurze konkursowej w ramach projektu pt. „Rozwój potencjału i oferty edukacyjnej Uniwersytetu Wrocławskiego szansą zwiększenia konkurencyjności Uczelni” realizowanego ze środków Programu Kapitał Ludzki, przyznanego w ramach konkursu POKL.04.01.01-00-054.

⁶ F. Zakaria, *From Wealth to Power: The Unusual Origins of America's World Role*, Princeton 1998, s. 183

2. Udział w projekcie *Urban Legacies: Culture-in-Practice and Public Policies in East-Central Europe, (Subcultures as Integrative Forces in East-Central Europe, 1900-Present at the University of Oxford*, leaders prof. Jan Feleerer, dr Robert Pyrah, Marius Turda). Celem projektu było zaoferowanie eksperymentalnej definicji terminu "subkultury", rozszerzając badania nad formowaniem, definiowaniem i kontestowaniem "tożsamości kulturowej" w regionie Europy Środkowo -Wschodniej. Wzięłam udział w symposium w dn. 17-20 września 2015 r., The Centre for Urban History of East Central Europe, Lviv, Ukraine, w tym pełniłam rolę dyskutanta w panelu pt. *Cultural Legacies and International Institutions*.
3. Kierowanie projektem badawczym - własnym Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr rejestracyjny N N116 212036 nt. *Reforma polskiej służby zagranicznej w zakresie promocji Polski w latach 1998 – 2009*. Celem projektu był opis i wyjaśnienie działań państwa w sferze promocji kulturalnej za granicą na przykładzie funkcjonowania sieci polskich placówek dyplomacji kulturalnej.
4. Projekt „Europeizacja prawa konsularnego państw Beneluksu, Niemiec i Polski w perspektywie porównawczej po wejściu Traktu Lizbońskiego”, realizowany w ramach grantu dla młodych naukowców nr 1387/M/ISM/13. W listopadzie – grudniu 2013 odbyłam staż badawczy w Akademii Clingendael (Holandia). W trakcie pobytu wzięłam udział w seminarium poświęconym nowym technologiom w komunikowaniu międzynarodowym ze szczególnym uwzględnieniem relacji dyplomatycznych oraz odbyłam kwerendę w Haskim Pałacu Pokoju. W maju 2014 r. zrealizowałam wizytę studyjną w Berlinie, w trakcie której przeprowadziłam kwerendę w Archiwum Ministerstwa Spraw Zagranicznych (*Auswärtiges Amt*) i wywiady z pracownikami pionu konsularnego oraz członkiem sekcji ds. współpracy kulturalnej i naukowej niemieckiego MSZ.

4.4. Badania empiryczne

Kluczowe dla podjętego tematu były przeprowadzone badania empiryczne, które realizowałam w trakcie pobytów badawczych w Polsce i za granicą.

Punktem wyjścia w badaniach nad zagraniczną polityką kulturalną Polski, była realizacja projektu finansowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, którego byłam kierownikiem. Proces badawczy ukierunkowany był na teoretyczne i empiryczne aspekty dyplomacji kulturalnej. W swoich badaniach analizowałam polski model dyplomacji kulturalnej, wskazując na zmiany tego modelu zapoczątkowane w końcu lat 90. ub. wieku. Badaniami empirycznymi zostały objęte polskie przedstawicielstwa kulturalne z siedzibą za granicą – Instytuty Polskie, w których odbyłam wizyty studyjne oraz przeprowadziłam kilkadziesiąt wywiadów z pracownikami tych placówek. Wykorzystałam metodę obserwacji uczestniczącej w odniesieniu do praktycznego wymiaru ich działalności. Staże badawcze zrealizowane zostały w Instytutach Polskich w: Budapeszcie, Londynie (Instytut Kultury Polskiej), Rzymie i Sztokholmie. Krótkoterminowe wizyty odbyłam w Instytutach w Berlinie i Pradze. Dodatkowo przeprowadziłam wywiady z członkami polskiej służby zagranicznej, odpowiedzialnymi za kształt nowego modelu dyplomacji kulturalnej. Wykorzystując metodę analizy treści, przy zastosowaniu przede wszystkim analizy dokumentów archiwalnych, przedstawiłam także historyczne uwarunkowania kształtowania się polskiego modelu dyplomacji kulturalnej w okresie powojennym.

Poszerzając pole badawcze studiów nad kulturowym wymiarem w strategii polskiej polityki zagranicznej skierowałam swoją uwagę nad proces kształtowania i realizacji zagranicznej polityki kulturalnej RP, zwłaszcza w zakresie konstruowania strategii tej polityki. W tym celu przeprowadziłam wywiady z pracownikami Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, którzy uczestniczyli w kształtowaniu strategii zagranicznej polityki kulturalnej, a także dyplomacji publicznej. Wywiady przeprowadziłam także z osobami odpowiedzialnymi za programowanie działań dotyczących konstruowania strategii związanej z realizacją kulturalnego programu polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej w drugim półroczu 2011 r. Wykorzystałam technikę obserwacji uczestniczącej biorąc udział w spotkaniach i wydarzeniach związanych z organizacją Europejskiego Kongresu Kultury w 2011 r., sprawowaniem Tytułu Europejskiej Stolicy Kultury przez Wrocław w 2016 r. Dodatkowo zyskałam dostęp do materiałów źródłowych, określających kierunki i założenia podejmowanych przez państwo działań w sferze kształtowania wizerunku. Przeprowadzone wywiady oraz analiza dokumentów i wystąpień decydentów polskiej polityki zagranicznej umożliwiły identyfikację środków (zasobów i instrumentów) polityki zagranicznej, które wykorzystywano w procesach kulturowych oddziaływań państwa. To pozwoliło określić dynamikę zmian w tzw. procesie ukierunkowania wskazanych zasobów dla realizacji celów

polityki zagranicznej. Wykorzystałam tutaj analizę instytucjonalno–prawną, badając treść aktów normatywnych, z uwzględnieniem prawa wewnętrznego (w postaci zarządzeń, regulaminów, statutów), powszechnie obowiązującego prawa krajowego (ustaw i rozporządzeń), a także zawieranych przez państwo umów dwu i wielostronnych, dotyczących wymiany i współpracy kulturalnej.

Równie istotne dla rezultatów analiz były badania empiryczne przeprowadzone w bibliotekach, ośrodkach akademickich i instytucjach rządowych Czech, Słowacji i Węgier.

Analizie zagranicznej polityki kulturalnej Czech posłużyły pobyty badawcze zrealizowane w ramach wymiany naukowej z Wydziałem Nauk Społecznych Uniwersytetu Karola w Pradze. Dodam, że współpraca Uniwersytetu Wrocławskiego z Uniwersytetem Karola w Pradze należy do priorytetowych ze względu na potrzebę strategicznej współpracy z regionem. Na tamtejszym wydziale odbyłam dwa dwutygodniowe pobyty studyjne w czerwcu 2015 r. i w lutym 2018 r.

Badania naukowe prowadzone na Uniwersytecie Karola w Pradze dotyczyły przede wszystkim zagadnień dotyczących realizowanej przez Czechy zagranicznej polityki kulturalnej, w tym polityki pamięci oraz czeskiego modelu dyplomacji publicznej i kulturalnej. W ramach pobytów prowadziłam kwerendę biblioteczną i konsultowałam swoje badania z pracownikami naukowymi Wydziału Nauk Społecznych. W trakcie pobytu studyjnego w 2018 r. przeprowadziłam wywiady z pracownikami Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz dyrektorką zarządzającą siecią Czeskich Centrów. Tematyka wywiadów koncentrowała się na założeniach czeskiej zagranicznej polityki kulturalnej, a także instrumentarium tej polityki z uwzględnieniem znaczenia obchodów wydarzeń historycznych i projektów kulturalnych, w tym Europejskiej Stolicy Kultury Pilzno w 2015 r., Programu Kulturalnego Czeskiej Prezydencji w 2009 r. Materiały źródłowe pozyskałam także bezpośrednio w zagranicznych placówkach kulturalnych Czech m.in. w Centrum Czeskim z siedzibą w Berlinie i Londynie.

W trakcie pobytu studyjnego w Instytucie Studiów Międzynarodowych na Uniwersytecie Komeńskiego w Bratysławie w maju 2015 r. przeprowadziłam wywiad z doc. Olgą Gyrvasevą Ph.D., kierującą wiodącym słowackim ośrodkiem analitycznym - Institute for Public Affairs. Instytut na zlecenie rządu Słowacji współuczestniczył wraz z słowackim Ministerstwem Spraw Zagranicznych oraz wytypowanymi podmiotami pozarządowymi w opracowaniu założeń zagranicznej promocji Słowacji po 2010 r. W trakcie pobytu na

tamtejszym Wydziale przeprowadziłam kwerendę zasobów biblioteki uniwersyteckiej oraz skonsultowałam swoje badania z członkami zespołu ds. opracowania strategii dyplomacji publicznej Słowacji w warunkach członkostwa w UE. Także w odniesieniu do słowackich placówek zastosowałam metodę obserwacji uczestniczącej, biorąc udział w wydarzeniach organizowanych w związku z przewodnictwem Słowacji w Radzie Unii Europejskiej. Obserwacji poddano przede wszystkim działalność Słowackich Instytutów Kultury w Berlinie, Pradze i Warszawie.

W związku z realizacją badań nad polską dyplomacją kulturalną i stażem badawczym w Instytucie Polskim w Budapeszcie w czerwcu 2011 r. odbyłam serię spotkań z pracownikami Instytutu Balassiego w Budapeszcie. Uczestniczyłam w zorganizowanej przez Instytut naradzie kierowników instytutów kultury w ramach sieci European Union National Institutes Culture (EUNIC) oraz odbyłam kwerendę w Centrali Instytutu Balassiego w Budapeszcie. W kolejnych latach przeprowadziłam rozmowy z pracownikami węgierskich przedstawicielstw kulturalnych oraz wydziałów kulturalnych w placówkach dyplomatycznych (m.in. Hadze⁷). Wzięłam również udział w wydarzeniach organizowanych przez Instytut Balassiego z siedzibą w Pradze i Warszawie, odbyłam rozmowy z pracownikami tych instytucji. Wyniki badań konsultowałam także z jednym z autorów dokumentów strategicznych dotyczących węgierskiej polityki kulturalnej w warunkach członkostwa w UE.

Wymienione pobyty badawcze umożliwiły dostęp do unikalnych źródeł, kontakt z badaczami z czterech państw, oraz przeprowadzenie wywiadów z przedstawicielami instytucji i organów odpowiedzialnych za kształtowanie i realizację zagranicznej polityki kulturalnej. Analiza dokumentów wraz z wynikami uzyskanymi dzięki wywiadam oraz obserwacji uczestniczącej, umożliwiły sformułowanie wniosków z badań.

4.5. Struktura monografii

Rozwiązaniu problemu badawczego i weryfikacji postawionych hipotez z wykorzystaniem przyjętych metod podporządkowano strukturę rozprawy. Praca składa się ze wstępu, czterech rozdziałów oraz zakończenia.

Rozdział pierwszy zawiera część teoretyczną, obejmującą analizę znaczenia kultury w stosunkach międzynarodowych oraz w studiach nad polityką zagraniczną. Podjęte zagadnienia wymagało wyjaśnienia pojęcia kultury, oraz określenia uwarunkowań i

⁷ Nie wyrażono zgody na publikację nazwisk.

czynników sprawczych wpływających na znaczenie kultury w stosunkach międzynarodowych. Część rozdziału pierwszego tworzą rozważania poświęcone zagadnieniom metodologicznym. Przyjmując za przedmiot analizy proces formułowania i realizacji zagranicznej polityki kulturalnej, doprecyzowania wymagały również związane z nim kategorie, takie jak: stosunki kulturalne, dyplomacja kulturalna oraz dyplomacja publiczna.

W rozdziale drugim zawarto wprowadzenie historyczne, w którym przedstawiłam genezę i istotę zagranicznej polityki kulturalnej w warunkach (od)tworzenia państwowości (Czechosłowacja i Polska), traumy narodowej (Węgry), a później w okresie przynależności państw do obozu komunistycznego. Poruszane w nim kwestie tworzą jedynie tło zasadniczej części analizy, pozwalają wyjaśnić uwarunkowania związane z rozwojem historycznym, kształtowaniem tożsamości narodowej. W rozdziale zostały nakreślone sfery dwustronnej współpracy między państwami, a także na płaszczyźnie multilateralnej.

Rozdział trzeci traktuje o priorytetach i środkach zagranicznych polityk kulturalnych Czech, Polski, Słowacji i Węgier w okresie transformacji ustrojowej i w procesie akcesyjnym do UE. Istotą polityki zagranicznej, w tym jej kulturowego wymiaru, jest maksymalne zaspokojenie potrzeb, a dalej interesów i celów podmiotów, w toku rozwijanych stosunków wzajemnych. Stąd konieczne było zarysowanie priorytetów polityk zagranicznych wszystkich państw oraz określenie znaczenia kultury w kształtowaniu międzynarodowej roli państwa. Zawarta w nim analiza pozwala wyjaśnić determinizm procesów integracyjnych zachodzących w Europie i na świecie na strategię zagranicznej polityki kulturalnej. Wskazano na znaczenie dostosowania środków zagranicznej polityki kulturalnej do potrzeb państwa, także w zakresie kształtowania jego roli. W wywodzie uwzględnione zostały zmienne interweniujące z poziomu państwowego, w tym percepcja posiadanych zasobów i możliwości ich transponowania przez rządzących w kształtowaniu pozycji międzynarodowej państwa. Analizie poddano także krajowe polityki kulturalne państw, co odpowiada założeniu o determinizmie uwarunkowań wewnętrznych. W ostatniej części rozdziału analizie poddano multilateralny wymiar współpracy kulturalnej – funkcjonowanie Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego (MFV).

W rozdziale czwartym podjęta została problematyka konstruowania i realizacji zagranicznej polityki kulturalnej w warunkach członkostwa w UE. Przedmiotem analizy jest tu proces nabywania zdolności przez organy państwa (rządy) w procesie transponowania posiadanych przez zasobów. Istotne w tym zakresie było zidentyfikowanie ukierunkowania zasobów w

procesie implementowania wymiaru kulturowego do strategii zagranicznej polityki kulturalnej.

4.6. Wnioski

Wśród stanowiących oś rozważań hipotez wskazałam, że analizowane państwa kształtują strategie operacyjne zagranicznej polityki kulturalnej w sposób zgodny z własnymi interesami, wykorzystując przy tym formy współpracy, ale i rywalizacji. Stanowiło to, stosownie do potrzeb, wyraz ich dążeń osiągnięcia celów koegzystencjonalnych, odzwierciedlających wolę przynależności, łączności, współzycia, współpracy, korzyści, uczestnictwa i zorganizowania, a także celów egzystencjonalnych (np. zachowania bezpieczeństwa kulturowego). W okresie przemian od 1989 r. wyzwaniem dla Czech, Słowacji (do 1993 r. Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej), Polski i Węgier była zmiana kierunków polityki zagranicznej, w tym również jej wymiaru kulturalnego. Przyjęciu orientacji prozachodniej i koncentracji na sprawach bezpieczeństwa, towarzyszyło osłabienie zaangażowania w kształtowanie strategii zagranicznej polityki kulturalnej w nowej rzeczywistości międzynarodowej. Podobnie, wymiar kulturowy w krajowej polityce pozostawał na marginesie działań rządów Czech, Słowacji i Polski. W okresie transformacji elity polityczne tych państw nie dostrzegły znaczenia kultury i jej upowszechnienia za granicą w procesie realizacji interesów narodowych. Odmienne stanowisko w tej sprawie zajęły Węgry, które od początku przemian wyraźnie podkreślały wagę rozwijania współpracy kulturalnej w ramach prowadzonych przez państwo działań zewnętrznych. W tym zakresie pierwszeństwo nadając odbudowie relacji kulturowych z mniejszością węgierską poza granicami państwa.

Sytuacja uległa zasadniczej zmianie od połowy lat 90-tych ub. wieku, państwa bardziej świadomie włączały do strategii polityki zagranicznej wymiar kulturowy, której wyrazem było ukierunkowanie zasobów kulturowych w proces kształtowania pozytywnego wizerunku wśród obywateli i rządzących państw członkowskich Unii Europejskiej. Wprzęgnięcie wymiaru kulturowego w strategię polityki zagranicznej służyło kształtowaniu pożądanej roli państw. Polska, Czechy i Węgry, a od 1999 r. również Słowacja aktywnie i świadomie dążąc do realizacji celów polityki zagranicznej (przede wszystkim akcesji do Unii Europejskiej) deklarowały rolę lidera przemian (społecznych, politycznych, gospodarczych), oddającą gotowość i dojrzałość do przyjęcia zobowiązań, wynikających z członkostwa w UE.

Rywalizacja w procesie realizacji zagranicznej polityki kulturalnej najmocniej występowała w relacjach słowacko-węgierskich, co stanowiło wyraz zabezpieczenia ich interesów narodowych. Natężenia we wzajemnych relacjach, rzutujące na zagraniczną politykę kulturalną obu państw, wynikały ze sprzeczności interesów narodowych Słowacji i Węgier. Ostatecznie jednak przejawy kooperacji przeważały nad rywalizacją. Konkludując, można stwierdzić, że przeprowadzona analiza procesu konstruowania strategii zagranicznej polityki kulturalnej wskazanych państw pozwoliła pozytywnie zweryfikować pierwszą hipotezę.

Druga weryfikowana w monografii hipoteza dotyczyła warunkowania dynamiki działań w sferze kształtowania i realizacji zagranicznych polityk kulturalnych Czech, Polski, Słowacji i Węgier czynnikami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Wśród czynników zewnętrznych można wymienić procesy i zjawiska bezpośrednio związane z ewolucją otoczenia zewnętrznego. Wśród nich znajdują się procesy globalizacji, ale i fragmentacji, a także dyfuzji kulturowej. Wyznacznikiem o charakterze zewnętrznym jest system umownych powiązań międzynarodowych, również tych związanych z członkostwem w międzynarodowych, regionalnych organizacjach. Wśród uwarunkowań zewnętrznych za istotne dla dynamiki działań w sferze zagranicznej polityki kulturalnej uznano procesy integracyjne. Rzutowały one na intensyfikację działań wszystkich wskazanych państw bezpośrednio w okresie przedakcesyjnych, ale również w warunkach członkostwa. Niebagatelne znaczenie odgrywał sposób percepcji Czech, Polski, Słowacji i Węgier przez rządy i społeczeństwa państw UE, do którego zmiany wskazane państwa dążyły.

W odniesieniu do uwarunkowań wewnętrznych za istotny dla dynamiki działań w procesie formułowania i realizacji zagranicznej polityki kulturalnej uznano sposób postrzegania przez decydentów zasobów niematerialnych dla osiągnięcia celów w polityce zagranicznej, który również ulegał zmianom na przestrzeni ponad 25 lat. Wśród czynników wewnętrznych wymieniono także założenia krajowych polityk kulturalnych, decentralizację zadań, finansowanie sektora kultury, jednak z analizy wynika, że miały one uzupełniający charakter. W procesie badawczym trudność sprawiło jednoznaczne wskazanie, które z czynników: zewnętrzne czy wewnętrzne, można było uznać za wiodące.

Zgodnie z trzecią hipotezą wszystkie analizowane państwa aktywnie kształtowały ramy oddziaływań innych podmiotów, w tym podmiotów pozarządowych i innych podmiotów publicznych. Tutaj kluczowe znaczenie dla poszerzania zasięgu działań Czech, Polski, Słowacji i Węgier miała aktywność jednostek samorządowych (miast i regionów). Jednostki

te poprzez kreowanie samorządowych polityk kulturalnych, tworząc i rozwijając infrastrukturę kulturalną, a przede wszystkim funkcjonując w międzynarodowych sieciach współpracy kreowały sieciowy model oddziaływań kulturowych. Natomiast instytucje państwowe zachowały pierwszoplanową rolę w sferze konstruowania zagranicznej polityki kulturalnej stosownie do założonych celów. Państwa zatem świadomie i skutecznie kształtowały ramy oddziaływań podmiotów samorządowych przekazując im kompetencje w sferze zarządzania kulturą, a jednocześnie tworząc system rozwiązań instytucjonalnych, który pozwalał rządowi wkraczać w treści kształtowanych przekazów, np. poprzez rozstrzygnięcia dotyczące tytułu Europejskiej Stolicy Kultury, decydując o zasadach wsparcia finansowego, polityce grantowej.

Pozytywnie zweryfikowano czwartą hipotezę, zgodnie z którą zagraniczna polityka kulturalna związana jest z potrzebami państwa w zakresie kształtowania jego wizerunku. Deklarowanej przez Węgry roli „obrońcy i strażnika narodowych wartości” podporządkowano realizowaną przez państwo dyplomację kulturalną. Polska w okresie przedakcesyjnym, a później w warunkach członkostwa kreując wizerunek lidera regionalnego, korzystała z potencjału kulturowego np. działaniach ukierunkowanych na państwa Partnerstwa Wschodniego. Natomiast Czechy nie uznały czynnika kulturowego za kluczowy w kształtowaniu swojego wizerunku, tu prymat należał do czynnika ekonomicznego. Jedynie w wybranych okresach np. przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej, intensyfikowano działania w zakresie kształtowania pożądanego przez państwo wizerunku z wykorzystaniem instrumentów dyplomacji kulturalnej. Podobnie Słowacja, tu również pierwszeństwo nadano dyplomacji ekonomicznej w kształtowaniu wizerunku państwa. Wymiar kulturowy pojawiał się w strategii słowackiej polityki zagranicznej sporadycznie.

Podsumowując, Czechy, Polska, Słowacja i Węgry włączały w strategię polityki zagranicznej wymiar kulturowy z niejednocelnym natężeniem. W niektórych okresach traktując kulturę jako użyteczny środek – instrument polityki zagranicznej, by w innych kształtować strategię zagranicznej polityki kulturalnej jako komplementarny składnik ich polityk zagranicznych, służący celom głównym, a jednocześnie je realizującym.

5. Obszary badawcze

Podjęty w monografii temat jest pokłosiem moich długoletnich zainteresowań badawczych koncentrujących się na wymiarze kulturowym w strategiach polityki zagranicznej państw. Analiza zagranicznej polityki kulturalnej państwa nawiązuje również do moich zainteresowań naukowych lokujących się w obszarach: **badania polityki zagranicznej państwa** (*Foreign Policy Analysis FPA*) i **studiów nad dyplomacją**. Efektem prowadzonych badań jest opublikowanie drukiem prac, w tym:

- 1 monografii jednoautorskiej
- 1 monografii współautorskiej
- 30 artykułów w czasopismach naukowych i rozdziałów w pracach zbiorowych
- 1 *policy papers*
- 1 sprawozdania

W ramach **badania nad wymiarem kulturowym w strategiach polityki zagranicznej** moje zainteresowania ewoluowały pod względem zastosowanego podejścia teoretycznego oraz zakresu przedmiotowego badań. Wyniki naukowych ustaleń w opublikowałam w monografii:

1. *Instytuty Polskie: zmiany modelowe w funkcjonowaniu polskiej dyplomacji kulturalnej w latach 1998-2011*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2013, 172 s.

oraz w artykułach w czasopismach naukowych

2. *Cultural diplomacy in international relations theory and studies on diplomacy*, "Actual problems of international relations", nr 127 (2), Kiev 2016, s. 4-19, (on print).
3. *Niedoceniony potencjał czy przecenione możliwości dyplomacji kulturalnej*, „Dyplomacja i Bezpieczeństwo”, nr 1, W2016, s. 227-240.
4. *Cultural programme of the Polish Presidency: strategy and reality*, "Przegląd Zachodni", nr 1 (67), 2013 s. 69-83. Numer czasopisma posiada własny tyt.: "Polish Presidency of the Council of the European Union".
5. *Instytuty Polskie jako instrument dyplomacji publicznej w polskiej polityce wschodniej*, „Dyplomacja i Bezpieczeństwo”, red. Maciej Mróz, Artur Drzewicki, nr 1 (1), 2013, s. 143-158.
6. *Instytuty Polskie w Niemczech - historia i współczesność*, „Niemcoznawstwo”t. 20/2012, pod red. Katarzyny Gelles (Acta Universitatis Wratislaviensis No 3428), s. 11-27. Numer czasopisma posiada własny tyt. „Niemcy we współczesnym świecie : problemy społeczno-polityczne”

7. *Status prawny instytutów polskich*, „Przegląd Prawa i Administracji” 87/2011, pod red. Mariusza Jabłońskiego, (Acta Universitatis Wratislaviensis No 3368), s. 91-107.
8. *Białoruś, Ukraina i Rosja w polskiej dyplomacji kulturalnej: wybrane zagadnienia*, „Wschodnioznawstwo”, nr 5/2011, s. 121-135.
9. *Od promocji stosunków kulturalnych i naukowych do dyplomacji kulturalnej w działaniach polskiej służby zagranicznej*, „Polski Przegląd Dyplomatyczny” nr 5/6, r. 2010, s. 47-71.

Rozdziały w pracach zbiorowych:

10. *Historia polskich placówek dyplomacji kulturalnej*, [w:] *Historia w dyplomacji publicznej*, red. nauk. Beata Ociepka, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2015, s. 115-131.
11. *Działania polskiej dyplomacji w sferze promocji Polski za granicą (na przykładzie Instytutów Polskich)*, [w:] *Nowe oblicza dyplomacji*, red. nauk. Beata Surmacz, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2013. s. 277-296.
12. *Sprawy kultury, spraw audiowizualnych i praw autorskich podczas polskiej prezydentury w Radzie Unii Europejskiej* [w:] *Prezydentura Polski w Radzie Unii Europejskiej*, pod red. Józefa M. Fiszer, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2013, s. 364-381.
13. *Polska dyplomacja kulturalna na Ukrainie - cele, instytucje, zadania*, [w:] *Ukraińskie transgresje XX-XXI wieku, Uwolnić przyszłość od przeszłości? Uwolnić przeszłość od przyszłości?*, red. nauk. Agnieszka Matusiak. Wrocław - Lwów 2012, s. 370-382.

Pozostałe osiągnięcia naukowe mieszczą się w obszarze **badania polityki zagranicznej państwa oraz studiami nad istotą, ewolucją i wymiarami współczesnej dyplomacji**.

Badanie polityki zagranicznej państwa uznawane jest za subdyscyplinę stosunków międzynarodowych, której istota może polegać na konceptualizacji podmiotowości działania w polityce zagranicznej. Uwypuklenie sprawczego działania jednostki decyzyjnej stanowi centralny problem we współczesnej analizie polityki zagranicznej (*Foreign Policy Analysis-FPA*). To implikuje dalsze pytania badawcze dla tej subdyscypliny – np. kto jest zaangażowany w proces kształtowania i prowadzenia polityki zagranicznej oraz jakie to ma skutki dla wyjaśnienia i rozumienia tej polityki. Ma również bezpośredni związek z konceptem poziomów analizy polityki zagranicznej. W swoich badaniach koncentrując się na poziomie jednostki ludzkiej – pojedynczego decydenta, zakładam, że ten poziom wymaga dopełnienia analizą zmiennych z poziomu państwa narodowego.

Identyfikując poziom jednostki ludzkiej, analizie poddaję znaczenie percepcji zagrożeń, predyspozycji, cech osobowościowych oraz preferencji, co do sposobu sprawowania władzy, ten obszar badań funkcjonuje również po nazwą *the culture in foreign policy research*⁸. Moje zainteresowania koncentrują się na analizie stylów przywództwa, zastosowaniu narzędzia kodu operacyjnego w analizie procesów decyzyjnych oraz aplikowaniu teorii ról do poziomu jednostki w wyjaśnianiu, opisie i rozumieniu procesów formułowania i realizacji polityki zagranicznej.

Wyniki prowadzonych badań opublikowałam w czasopismach naukowych oraz rozdziałach w monografiach:

14. *We Were Taken on the Ride. Leadership Traits Analysis in the Circumstances of International Crisis – the Decision of Aleksander Kwaśniewski in the Context of Intervention in Iraq*, „Teoria Polityki”, nr 6/2022, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, s. 215-235.
15. *Siła przekonań – zastosowanie kodu operacyjnego w analizie polityki zagranicznej [The Power of Conviction – The Application of Operational Code in Foreign Policy Analysis]*, „Stosunki Międzynarodowe”, nr 1(53)/2017, s.131-148 r. Artykuł ukazał się również pod tym samym tytułem w pracy pt. *Badanie polityki zagranicznej państwa*, red. nauk. E.M. Halizak, Wydawnictwo Rambler, Warszawa 2018, s. 271-299.
16. *Kategoria przywództwa politycznego w analizie polityki zagranicznej*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Politologia Sectio K”, vol 24, No 2/2017, s. 89-106.

Zebranie materiału do badań oraz możliwość konsultacji swoich wyników umożliwiły mi pobyty i staże naukowe za granicą, przede wszystkim w Wielkiej Brytanii. Przeprowadziłam kwerendy w National Archive w Kew, w zasobach British Library w Londynie, a także Biblioteki Uniwersytetu w Cambridge. Proponowane przeze mnie założenia badań nad przywództwem w polityce zagranicznej (z uwzględnieniem studiów przypadku Polski i Wielkiej Brytanii) i rolą jednostkowego decydenta w procesach decyzyjnych były tematem jednego z seminarium pt. *Leadership in Central – East Europe* w listopadzie 2014 roku, w którym uczestniczyłam w związku ze swoim pobytem na Uniwersytecie Oxfordzkim. Mój udział w dyskusji nad sprawczością jednostki w polityce

⁸ V. Hudson, *Foreign Policy Analysis, Classic and Contemporary Theory*, second edition, Plymouth 2014, s.120.

zagranicznej wiąże się również z udziałem w konferencjach, w kolejnych edycjach Konwencji Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych w Łodzi (2016), Krakowie (2017), Poznaniu (2018), Lublinie (2021) i Wrocławiu (2022). A także seminarium we Lwowie organizowanego we współpracy Instytutu Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego z Wydziałem Stosunków Międzynarodowych Lwowskiego Uniwersytetu I. Franki (2017). Swoje wnioski z badań nad jednostką decyzyjną przedstawiłam na seminarium dla doktorantów Uniwersytetu w Plymouth (2012) oraz seminarium Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych, organizowanego w związku z przygotowaniem Encyklopedii nauki o stosunkach międzynarodowych w marcu 2021 r.

Badania na poziomie jednostkowego decydenta lokujące się w ramach studiów nad czynnikiem kulturowym w polityce zagranicznej poprzedziły prace, w których przedstawiałam ogólne założenia badań nad polityką zagraniczną, w rozdziałach monografii oraz artykułach w czasopismach:

17. *Polityka zagraniczna - podejście teoretyczne*, [w:] *Międzynarodowe stosunki polityczne*, pod red. Łukasza Fijałkowskiego, Renaty Kunert-Milcarz, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, (Acta Universitatis Wratislaviensis No 3816), Wrocław 2018, s. 157-174.
18. *Zadania i kompetencje organów władzy wykonawczej w sferze polityki zagranicznej po uchwaleniu konstytucji 1997 roku – między rywalizacją a współpracą*, E-politikon 19/2016, Biblioteka Ośrodka Analiza Politologicznych, s. 25-49.
19. *Polska polityka zagraniczna – cele, interesy, uwarunkowania, istota problemu*, [w:] *Polska polityka zagraniczna 1989-2014*, red. nauk. Jacek Knopek, Rafał Willa, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2015, s. 21-39.
20. *Traktaty międzypaństwowe jako instrument kształtowania dobrosąsiedzkich stosunków w polskiej polityce zagranicznej w I połowie lat 90*, [w:] *Oblicza polskiej modernizacji: próba bilansu transformacji systemowej III Rzeczypospolitej*, pod red. Eryka Krasuckiego, Tomasza Sikorskiego, Anny Szczepańskiej, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2011, s. 317-332.
21. *Stosunki polsko – słowackie*, [w:] *Współczesna Słowacja : sytuacja wewnętrzna i pozycja międzynarodowa* / red. nauk. Elżbieta Pałka, Oficyna Wydawnicza Arboretum, Wrocław 2010, s. 291-319.

W obszarze **badania nad ewolucją, istotą i strukturą współczesnej dyplomacji** analizowałam procesy i zjawiska zachodzące w dyplomacji, ujmowanej jako jedna z instytucji stosunków międzynarodowych. Moje zainteresowania koncentrują się na zakresie przekształceń struktury podmiotowej i przedmiotowej, z uwzględnieniem nowych form i środków. Jedną z kategorii

analityczno – badawczych pojawiających się w związku ze zmianami, zachodzącymi we współczesnej dyplomacji jest dyplomacja naukowa. Stanowi ona odzwierciedlenie procesów zachodzących we współczesnych stosunkach międzynarodowych, a jednocześnie może być uznana, zgodnie z najbardziej klasycznym z ujęć dyplomacji, za instrument realizacji celów polityki zagranicznej państwa. Moje badania koncentrowały się przede wszystkim na węgierskim modelu tego fenomenu. Podstawą jej analizy były wyniki badań empirycznych uzyskane w oparciu o dokumenty udostępnione przez Instytut Balassiego.

22. *Science diplomacy of selected European states – the case of the United Kingdom France and Hungary*, Monika Szkarłat, Pierre-Bruno Ruffini, Anna Umińska-Woroniecka, Instytut Europy Środkowej, Lublin 2022, Policy Papers. 67 s.
23. *Dyplomacja naukowa. Koncepcja-Praktyka*, red. Monika Szkarłat, Michał Łuszczuk, Pierre-Bruno Ruffini, Katarzyna Marzęda-Młynarska, Katarzyna Pisarska, Anna Umińska-Woroniecka, Kazimierz Musiał, Grzegorz Mazur, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej, Lublin 2020, 320 s.
24. *Wymiary globalizacji – internacjonalizacja szkolnictwa wyższego w perspektywie teorii stosunków międzynarodowych*, „Kultura, Historia, Globalizacja” nr 20/2016, s. 121-144.

Kontynuację studiów nad dyplomacją przyniósł także mój udział w wizycie studyjnej w Bratysławie w kwietniu 2023 r. organizowaną w związku z realizacją Projektu Centrum Badania Inicjatywy Trójmorza, realizowanego przy Polskiej Akademii Nauk w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Nauka dla Społeczeństwa” nr projektu NdS/543014/2022/2022. Ww. projekcie moje badania koncentrują się na procesie zmian form dyplomatycznych podejmowanych na tej płaszczyźnie współpracy – od dyplomacji na szczycie do modelu sieciowego dyplomacji, ze szczególnym uwzględnieniem dyplomacji naukowej, samorządowej i gospodarczej.

W obszarze studiów nad dyplomacją można ulokować analizę związaną z ewolucją funkcji konsularnych, w tym przenikaniem obszarów działań dyplomatycznych i konsularnych, wynikających z dynamiki zmian w środowisku międzynarodowym oraz przekształceń warunkowanymi czynnikami wewnątrzpaństwowymi:

25. *Między tradycją a nowoczesnością funkcje konsulów honorowych mikropaństw na przykładzie Księstwa Lichtensteinu*, „Niemcoznawstwo” t. 24/2016, red. nauk Katarzyna Gelles (Acta Universitatis Wratislaviensis No 3739), s. 131-147.

26. *Pomoc konsularna w świetle Strategii Konsularnych Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii w latach 2004-2013*, [w:] *Wybrane zagadnienia współczesnego prawa konsularnego (perspektywy prawa i praktyki międzynarodowej oraz polskiej)*, red. nauk. Paweł Czubik, Wojciech Burek, Kraków 2014, s. 246-261.
27. *Niemiecki model administracji spraw zagranicznych*, [w:] *Niemcy współczesne*, red. nauk. Katarzyna Gelles, „Niemcoznawstwo” t. 22/ 2014 (Acta Universitatis Wratislaviensis No 3610,) s. 67-80.
28. *Implikacje utworzenia Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych dla polskiej służby zagranicznej*, red. Maciej Mróz, Artur Drzewicki, „Dyplomacja i Bezpieczeństwo”, , 1(2) 2014, Warszawa 2014, s. 181-196. Numer posiada własny tytuł: „Polska w Unii Europejskiej Dziesięć lat członkostwa”.
29. *The legal status of the European External Action Service in the light of the Council Decision of 26 July 2010*, [w:] *European Union as a global actor*, ed. J. Dyduch, M. Michalewska-Pawlak, R. Murphy, Oficyna Wydawnicza Aspra, Warszawa 2014, s. 145-156.
30. *Polskie urzędy konsularne w Stanach Zjednoczonych*, [w:] *Historia - polityka - dyplomacja : Studia z nauk społecznych i humanistycznych: księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Marianowi S. Wolańskiemu w siedemdziesiątą rocznicę urodzin / pod red. Macieja Mroza i Elżbiety Stadtmüller*. Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2010, s. 752-763.
31. *Przemiany w działaniach konsularnych polskiej służby zagranicznej wynikające z akcesji Polski do UE*, [w:] *Polityka zagraniczna: decyzje, procedury, instytucje*, red. nauk. Jarosław J. Piątek, Renata Podgórzeńska, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2009. (Meandry Współczesnej Polityki), s. 157-167.
32. *Funkcje prognostyki stosunków międzynarodowych*, „Racja Stanu” 1 (5)/2009, czasopismo posiada własny tyt. Rosja – Niemcy: porozumienie czy rywalizacja?, s. 277-284.

W obszarze badawczym studiów nad dyplomacją zawiera się także recenzja monografii pt. *Współczesna kultura dyplomatyczna* pod red. Ryszarda Stemplowskiego:

33. Recenzja: *Współczesna kultura dyplomatyczna, przybliżenie pierwsze*, red. R. Stemplowski, Warszawa PISM 2017, rec. Anna Umińska-Woroniecka, „Dyplomacja i Bezpieczeństwo”, nr 1 (2017/2018), s. 223-228.

6. Udział w konferencjach zagranicznych i krajowych

Jestem autorką blisko 40 wystąpień podczas krajowych i zagranicznych konferencji i seminariów naukowych. Pełne ich wyliczenie znajduje się w załączniku numer 4.

Wśród konferencji o zasięgu międzynarodowym mogę wskazać kierowanie (wraz z dr. Tomaszem Pugacewiczem) sekcją w ramach Kongresu European International Studies Association (EISA) w Pradze w dniach 9-1 września 2018 roku. 57 badaczy z ośrodków naukowych z kilkunastu państw wzięło udział w 8 panelach, w których pełniłam rolę dyskutanta i moderatora.

W związku ze współpracą międzyuczelnianą, z ramienia Instytutu Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego zostałam powołana w skład komitetu organizacyjnego Kongresu Czeskiego Towarzystwa Nauk Politycznych organizowanego przez Instytut Politologii Uniwersytetu Karola w Pradze, odbywającego się w dniach 9-11 września 2015 roku (współorganizatorem Kongresu były Uniwersytety w: Budapeszcie, Lublinie i Tarnawie). Wydarzenie było współfinansowane z Funduszu Wyszehradzkiego.

Wyniki swoich badań przedstawiłam na konferencjach międzynarodowych m.in. w Aarhus (Match Points Seminar: Trust and Changes 2013), Nottingham (Annual Nottingham Conference in Politics and International Relations: Identity Crisis and Change School of Politics and International Relations 2014), Pradze (The Fourth International Conference ~ The European Union and the Politicization of Europe 2015), Paryżu (Research seminar: Science Diplomacy of France and Poland Cross Views and Research Perspectives 2021), Lwowie (Ukraine and transformation of the national security system 2019) i Krakowie (The 6th European Workshops in International Studies (EWIS), "Science – diplomacy nexus: what theory and what practice?" 2019).

Swoje wystąpienia przedstawiłam na ponad 30 konferencjach krajowych, podczas których pełniłam również rolę dyskutanta, moderatora i organizatora panelu. Byłam członkiem komitetu organizacyjnego organizowanej przez Instytut Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego Konwencji Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych (PTSM) w listopadzie 2022 r. Wkład w dyskusję polskich badaczy nad teoretycznymi aspektami badania kultury w stosunkach międzynarodowych i w polityce zagranicznej państwa wniosła moja aktywność konferencyjna w ramach sekcji Międzynarodowych Stosunków Kulturalnych Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych (PTSM), realizowana w ramach corocznych konwencji PTSM. Pełniłam także funkcję kierownika w zorganizowanej w czerwcu 2018 r. w Instytucie Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego konferencji nt. *Badanie Stosunków Kulturalnych, Nasze doświadczenia – trudności – propozycje rozwiązań*.

7. Aktywność dydaktyczna i działalność organizacyjna

7.1. Aktywność dydaktyczna

Ważną część mojej aktywności zawodowej stanowi zaangażowanie dydaktyczne i praca ze studentami. Jestem promotorem 71 prac licencjackich (Uniwersytet Wrocławski, Wyższa Szkoła Służb publicznych Asesor), 8 prac magisterskich (Uniwersytet Wrocławski) oraz recenzentem 39 prac licencjackich (Uniwersytet Wrocławski, Wyższa Szkoła Służb Publicznych Asesor) i 19 magisterskich (Uniwersytet Wrocławski). W latach 2010 – 2013 byłam egzaminatorem egzaminu licencjackiego. Wyniki badań naukowych wykorzystałam również w trakcie zajęć dydaktycznych ze studentami, na które składa się kilkanaście różnych kursów w formie wykładów, ćwiczeń i konwersatoriów, seminariów realizowanych na Uniwersytecie Wrocławskim (od 2006 r.) na kierunku:

- Stosunki Międzynarodowe (studia licencjackie i magisterskie),
- Dyplomacja Europejska (studia magisterskie),
- Bezpieczeństwo Narodowe (Studia Licencjackie).

Większość prowadzonych zajęć obejmuje cztery obszary tematyczne: (1) polityka zagraniczna państw w kontekście historycznym, jak i współczesnym, (2) prawo międzynarodowe (3) dyplomacja (4) administracja publiczna. Część z prowadzonych przedmiotów to wykłady autorskie.

Prowadziłam zajęcia z przedmiotów: Administracja publiczna, Korespondencja Dyplomatyczna, Polska polityka zagraniczna, Prognozowanie i symulacje międzynarodowe, Organizacje międzyrządowe, Protokół dyplomatyczny, Praktyka i funkcje konsularne, Podstawy prawa, Prawo dyplomatyczne i konsularne, Technika i organizacja służby zagranicznej, Umowy międzynarodowe, Organizacja służby cywilnej, Protokół dyplomatyczny i negocjacje.

Ocena zajęć w ewaluacji w roku akademickim 2022 – 2023 to 4,94 w pięciostopniowej skali ocen.

Od 2013 roku jestem opiekunem studentów pierwszego i drugiego stopnia kierunku stosunków międzynarodowych.

Pełnię funkcję promotora pomocniczego w dwóch przewodach doktorskich:

Pani mgr Pauliny Koziół – Bajdel, dysertacja pt. „Polityka arktyczna Unii Europejskiej”, której promotorem jest dr hab. Krzysztof Kociubiński prof. Uniwersytetu Wrocławskiego.

Pana mgra Wojciecha Szczerbowicza, dysertacja pt. „Proces konstruowania regionu w kontekście strategii arktycznych”, promotorem jest dr hab. Przemysław Mikiiewicz.

W związku z opracowanym programem przedmiotu Administracja Publiczna dla studentów kierunku Bezpieczeństwo Narodowe wspólnie z drem hab. Marcinem Szydziszem zrealizowałam projekt Dolnośląskiego Urzędu Marszałkowskiego na wykonanie zadań publicznych w zakresie edukacji publicznej, w tym szkolnictwa wyższego, przyznanego uchwałą Zarządu Województwa Dolnośląskiego nr 3563/IV/13 z dnia 19 lutego 2013r. Przyznany projekt pozwolił na dofinansowanie publikacji:

34. A. Umińska-Woroniecka, M. Szydzisz, *Prawne podstawy bezpieczeństwa, Administracja publiczna*, Skrypt dla I roku Studentów Bezpieczeństwa Narodowego, Bel Studio Warszawa 2013, 90 s. (swój udział szacuję na 50%)

35. M. Szydzisz, A. Umińska-Woroniecka, *Administracja publiczna, Prawne podstawy bezpieczeństwa, Wybór źródeł*, Bel Studio Warszawa 2013, 130 s. (swój udział szacuję na 50%)

7.2. Dydaktyka międzynarodowa

Istotnym komponentem mojej aktywności dydaktycznej były wyjazdy zagraniczne realizowane w ramach grantów dydaktycznych. W dniach 2 – 10 października 2012 r. zrealizowałam wizytę studyjną w związku z wykonaniem projektu *Rozwój potencjału i oferty edukacyjnej Uniwersytetu Wrocławskiego szansą zwiększenia konkurencyjności Uczelni*, przyznanego z Programu Kapitał ludzki w ramach konkursu POKL.04.01.01-00-054. W trakcie pobytu spotkałam się z przedstawicielami dwóch wiodących holenderskich ośrodków akademickich: Haskim Uniwersytecie Badań Stosowanych oraz Uniwersytecie w Lejdzie. Prowadziłam zajęcia nt. Foreign Policy Analysis w języku angielskim dla studentów Bachelor Study na Wydziale Nauk Społecznych, Uniwersytetu Karola w Pradze (2013). Zrealizowałam również pięciokrotnie zajęcia w ramach programu Mobilności Akademickiej Erasmus: dwukrotnie w Uniwersytecie Plymouth (2011, 2012), Uniwersytecie Cagliari (2015), Metropolitan University w Londynie (2018), Uniwersytecie Lizbońskim (2016). Program prowadzonych przeze mnie kursów to: *International Cultural Relations, European models of*

cultural diplomacy, Evolution of contemporary diplomacy. Słuchacze studiów doktoranckich Uniwersytetu w Plymouth wzięli udział w seminarium nt. *The role of leaders in foreign policy decision making process*.

Prowadzę zajęcia na studiach anglojęzycznych w Instytucie Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego. Dla studentów pierwszego roku Global Studies prowadzę zajęcia z przedmiotu *Introduction to diplomacy*, na studiach II stopnia Global Communication realizuję program *Diplomatic Protocol* oraz *Cultural Diplomacy*.

7.3. Działalność organizacyjna

W ramach działalności organizacyjnej sprawowałam funkcję koordynatora ECTS dla kierunku Stosunki Międzynarodowe. W 2008 r. zostałam wybrana przez pracowników Wydziału Nauk Społecznych UWr. w skład uczelnianej komisji dyscyplinarnej dla Pracowników Naukowych Uniwersytetu Wrocławskiego na kadencję 2008-2012. Od 2013 roku jestem opiekunem Studentów pierwszego stopnia kierunku Stosunki Międzynarodowe.

Od 2015 r. pełnię z ramienia Instytutu Studiów Międzynarodowych funkcję Koordynatora ds. Współpracy z Instytutem Politologii Uniwersytetu Karola w Pradze. W 2021 r. zostałam powołana przez Dyrektora Instytutu Studiów Międzynarodowych w skład kapituły konkursowej prac magisterskich w języku angielskim.

Jestem recenzentem artykułów opublikowanych w następujących periodykach naukowych: Stosunki Międzynarodowe (International Relations), Przegląd Instytutu Europy Środkowej, Review of European and Comparative Law, Teoria Polityki, Studia Athenemum Polskie Studia Politologiczne

7.4. Współpraca w ramach stowarzyszeń naukowych międzynarodowych i krajowych

Członkostwo w organizacjach naukowych o zasięgu krajowym międzynarodowych uważam za istotne dla swojego rozwoju naukowego. Pozwoliło mi na współpracę z czołowymi badaczami zarówno z Polski, jak i z zagranicy.

- Polskie Towarzystwo Studiów Międzynarodowych (PTSM), w którym od 2017 roku pełnię funkcję wiceprzewodniczącej sekcji Studiów nad Dyplomacją,

jestem również członkiem sekcji studiów nad kulturą i studiów nad polityką zagraniczną.

- British International Studies Association (BISA), której jestem członkiem od 2014 roku. Udział w tym stowarzyszeniu wiąże się z zainicjowanymi w trakcie mojego pobytu w Wielkiej Brytanii studiami nad przywództwem w polityce zagranicznej, lokowanymi na poziomie jednostkowego decydenta w analizie polityki zagranicznej.
- European International Studies Association (EISA), w której jestem członkiem od 2017 roku.
- Polskie Towarzystwo Komunikacji Społecznej, którego jestem członkiem od 2015 roku.

8. Popularyzacja nauki

Kluczowym doświadczeniem było łączenie mojej wiedzy naukowej z działalnością społeczną. Zainteresowania badawcze znajdują przełożenie na moją aktywność w sferze popularyzacji nauki. W latach 2014-2018 byłam członkiem organu nadzorczego Twierdza Srebrna Góra, unikatowego w skali dziedzictwa kulturowego Europy pomnika historii. W 2023 r. pozytywnie zaopiniowanego przez MKiDN kandydata do listy światowego dziedzictwa UNESCO.

Obecnie jestem członkiem organu nadzorczego spółki Strzełiński Ratusz. Celem funkcjonowania spółki była odbudowa ratusza, historycznego dziedzictwa miasta Strzelin, zniszczonego podczas działań wojennych w 1945 r. Odbudowa nawiązuje do pierwotnej architektury budowli z połowy XVI wieku, budynek od września 2023 r. jest siedzibą urzędu miasta Strzelina.

Zostałam powołana zarządzeniem wojewody dolnośląskiego nr 45 z dnia 27 lutego 2013 roku w sprawie powołania Wojewódzkiej Komisji Oceniającej na członka komisji konkursu Ministerstwa Spraw Zagranicznych – Akademia Młodego Dyplomaty.

W ramach działalności popularyzatorskiej brałam udział w kolejnych edycjach organizowanego przez Uniwersytet Wrocławski Festiwalu Nauki. W trakcie wystąpień przedstawiłam młodzieży z Wrocławia i województwa dolnośląskiego zagadnienia związane z ewolucją współczesnej dyplomacji. Prowadziłam również warsztaty nt. ewolucji współczesnej dyplomacji dla uczniów liceów w Ząbkowicach Śląskich oraz Strzelina.

9. Nagrody i wyróżnienia

Nagroda J. M. Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego za osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne za rok 2014.

Nagroda J. M. Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego za osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne za rok 2018.

Nagroda J. M. Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego za osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne za rok 2019.

Nagroda J. M. Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego za osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne za rok 2020.